स्यात् पुरुषं हानिं वादेऽथ वा जयमिति" वृह० उक्तेः ९ "श्रौते कर्मणि न० "उद्बुध्यस्वाग्ने प्रतिजागृहि त्वमिष्टापूर्त्ते संसृजेथामयञ्च" यजु० १५,५४ इष्टापूर्त्ते श्रौतस्मार्त्ते कर्मणी" वेददी०। १० इच्छया कल्पिते त्रि० "इष्ट-घ्नतिरिष्टगुणिता व्येका दलिता विभाजितेष्टेन" लीला० ११यज्ञेन तोषिते परात्मनि १२विष्णौ च पु० "इष्टो-विशिष्टः शिष्टेष्टः" विष्णु स० "इष्टः परमानन्दात्मकत्वेन प्रियः यज्ञेन पूजितो वेति" भा०। यज–करणे वा० क्त, भावे क्त अस्त्यर्थे अच् वा। १३ इष्टकायां न०। "मरुताकेण शुध्यन्ति पक्वेष्टरचितानि च" विष्णु०।

इष्टकचित त्रि० इष्टकया चितः तृस्वः। इष्टकाभिर्व्याप्ते

इष्टकर्मन् न० इष्टप्रसिद्ध्यर्थं कर्म शाक०त०। लीलावत्युक्ते गणितभेदे तत्प्रकारो यथा "अथेष्टकर्मसु करणसूत्रं वृत्तम् 'उद्देशकालापवदिष्टराशिः क्षुण्णो हृतोंऽशैरहितो युतो वा। इष्टाहतं दृष्टमनेन भक्तं राशिर्भवेत् प्रोक्तमितीष्ट कर्म। अत्रोद्देशकः। पञ्चघ्नः स्वत्रिभागोनो दशभक्तः सम-न्वितः। राशित्र्यंशार्द्धपादैः, स्यात् कोराशिर्द्व्यूनसप्ततिः। न्यासः गुणः ५। स्वत्रिभागः १/३। हरः१०। राश्यंशाः १/३ १/२ १/४। दृश्यम्। ६८। अत्र किल कल्पित-राशिः ३। पञ्चघ्नः। १५। स्वत्रिभागोनः। १०। दश-भक्तः। १। कल्पित ३ राशेस्त्र्यंशार्द्धपादैः ३/३ ३/२ ३/४ समन्वितोहरोजातः १७/४। अथ दृष्टम् ६८ इष्टेन ३ गुणितम् २०४। हरेण १७/४ भक्तं जातोराशिः। ४८। एवं सर्वत्रोदाहरणे राशिः केनचि-द्गुणितोभक्तोवा राश्यंशेन रहितोयुतोवा दृष्टस्तत्रेष्टं राशिं प्रकल्प्य तस्मिन्नुद्देशकालापवत्कर्मणि कृते यन्निष्पद्यते तेन भजेद्दृष्टमिष्टगुणं फलं राशिः स्यात्। तत्र दृष्टजात्यु-दाहरणम्। यूथार्द्धं सत्रिभागं वनविवरगतं कुञ्जराणाञ्च दृष्टं षड्भागश्चैव नद्यां पिबति च सलिलं सप्तमांशेन मिश्रः। पद्मिन्या चाष्टमांशः स्वनवमसहितः क्रीड़ते सानुरागोनागेन्द्रोहस्तिनीभिस्त्रिभिरनुगतः का भवेद्यूथ-संख्या। न्यासः

१/२ १/६ १/८ दृश्यम् ४। एषां सवर्णने
१/३ १/७ १/९ द्वाभ्यामपवर्त्तितं २/३।४/२१।
५/३६। पुनरेषां सवर्णितानामैक्यं नवभिरपवर्त्तितं २५१/२५२ इष्टोनं १/२५२ अनेन ४ दृष्टे इष्टगुणिते भक्ते जाता हस्तिसंख्या १००८। अपरोदाहरणम्। अमलकमलराशेस्त्र्यंशपञ्चांशषष्ठैस्त्रिनयनहरिसूर्या येन तु-र्येण चार्या। गुरुपदमथ षड्भिः पूजितं शेषपद्मैः सकलकमलसंख्यां क्षिप्रमाख्याहि तस्य। न्यासः १/३ १/५ १/६ १/४ दृश्यम्। ६। अत्रेष्टं राशिम् १ प्रकल्प्य प्राग्वज्जातोराशिः। १२०। अन्यदुदाहरणम्। हारस्तारस्तरुण्यानिधुवनकलहे मौक्तिकानां विशीर्णोभू-मौ यातस्त्रिभागः शयनतलगतः पञ्चमांशोऽस्य दृष्टः। प्राप्तः षष्ठः सुकेश्या गणक! दशमकः संगृहीतः प्रियेण दृष्टं षट्कञ्च सूत्रे कथय कतिपयैर्मौक्तिकैरेष हारः। न्यासः १/३ १/५ १/६ १/१० दृश्यम्। ६। अत्रेष्टं राशिम् १ प्रकल्प्य प्राग्वज्जातोराशिः ३०। अथ शेषजात्युदाहरणम्। स्वार्द्धं प्रादात्प्रयागे नवलवयुगलं योऽवशेषाच्च काश्यां शेषाङ्घ्रिं शुल्कहेतोः पथि दशमल-वान् षट् च शेषाद्गयायाम्। शिष्टा निष्कत्रिषष्टिर्नि-जगृहमनया तीर्थपान्थः प्रयातस्तस्य द्रव्यप्रमाणं वद यदि भवता शेषजातिः श्रुतास्ति। न्यासः।

१/१ दृश्यम् ६३। अत्र रूपम् १ राशिं प्रकल्प्य
१/२ भागान् शेषान् शेषादपास्य अथवा भागा-
२/९ पवाहविधिना सवर्णिते जातम्। ७/६०
१/४ अनेन १इष्टगुणिते ६३ दृष्टे। भक्ते जातं
६/१० द्रव्यप्रमाणम्। ५४०। इदं विलोमसूत्रे-णापि सिध्यति। अथ विश्लेषजात्युदाहरणम्। "पञ्चां-शोऽलिकुलात्कदम्बमगमत्त्र्यंशः शिलीन्ध्रं तयोर्विश्लेष-स्त्रिगुणोमृगाक्षि! कुटजं दोलायमानोऽपरः। कान्ते! केतकमालतीपरिमलप्राप्तैककालप्रियादूताहूतइतस्ततोभ्रम-ति खे भृङ्गोऽलिसंख्यां वद। न्यासः १/५ १/३ २/५ दृश्यम्।१। जातमलिकुलमानम्।१५। एवम् अन्यत्रापि"।

इष्टका स्त्री इष–तकन् टाप् इष्टकेषीकामालानाम्" पा० निर्देशान्नात इत्त्वम्। (इट्) मृदादिनिर्मिते १मृत्खण्डभेदे यज्ञिये अग्निचयनार्थे २मृदादिनिर्मिते द्रव्यभेदे च शत० ब्रा० तु निर्वचनान्तरमुक्तं यथा। "यावद्यावद्वै जुहुयात्ता-वत्तावत् भवतीति तद्यस्मा इष्टेकमभवत्तस्मादिष्टका" ६,१, २,२३। "तं देवा अग्न्योराहुतिभिरभिषज्यन् ते यांयामा-हुतिमजुहवुः सासैनं पक्वेष्टका भूत्वा समपद्यत तद्यदिष्टात् कमभवत्तस्मादिष्टकास्तस्मादग्निना इष्टकाः पचन्त्याहु-तीरेवैनास्तत् कुर्वन्ति" इति च तत्रैव। इष्टकाकरणकाल-प्रकारादि" कात्या० श्रौ० १६,२क० दर्शितं यथा। "उखासम्भरणमष्टम्याम्" १सू०। "उखायाः सम्भरणमुखा सम्भरणम् तदष्टम्यां भवति "अष्टकायामुखां सम्भरतीति